

**РОБЪРТ СИЛВЪРБЪРГ
КОЛКО Е ХУБАВО ВЪВ
ВАШЕТО ОБЩЕСТВО...**

Превод от английски: Маргарита Златарова, 1987

chitanka.info

Той беше единственият пътник на борда на кораба, единственият човек в изящния цилиндър, който се отдалечаваше от Света на Бредли със скорост десет хиляди мили в секунда. И все пак го придружаваха жена му, баща му, дъщеря му, синът му и някои други — Овидий и Хемингуей, Платон и Шекспир, Гьоте и Атила, Александър Велики. И старият му приятел Хуан, човекът, който споделяше мечтите му и който беше с него от самото начало до самия край.

Кубчета с матриците на близки и знаменитости.

Летеше вече трети час. Възбудата след неистовото бягство постепенно намаляваше, той си взе душ и се преоблече. Потта и калта от дивата гонитба през тайния тунел изчезнаха безследно, но паметта му навярно още дълго щеше да запази мириса на гнило в подземие, неподдаващите се ключалки на вратите и тропането на щурмоваците зад гърба му. Но вратите се отвориха, корабът бе на мястото си и той се спаси. Спаси се...

Сега ще поставя матриците...

Приемният улей побираше едновременно шест кубчета. Той взе първите, които му попаднаха, вложи ги и включи. После отиде в градината. Екрани и репродуктори имаше по целия кораб. На един от екраните изникна пълен, гладко обръснат дългокос мъж в тога.

— Ах, каква очарователна градина! Обожавам растенията! Вие имате истинска дарба да ги отглеждате.

— Всичко расте от само себе си. Вие трябва да сте...

— Публий Овидий Назон.

— Томас Войтленд. Бивш президент на Света на Бредли. Сега в изгнание, предполагам... Военен преврат.

— Приемете моите съболезнования! Трагично! Трагично!

— Успях да се спася по щастлива случайност. Сигурно никога няма да се върна. Предполагам, че вече има цена за главата ми.

— О, аз съм изпитал мъката от раздялата с родината... Вие със съпругата ли сте?

— Тук съм — отговори Лидия. — Том, моля те, запознай ме с мистър Назон.

— Не успях да взема жена си — каза Войтленд. — Но поне имам нейната матрица.

Лидия изглеждаше великолепно: златистокестенявата ѝ коса бе малко по-тъмна, отколкото в действителност, но в останалото бе

идеално копие. Той я записа преди две години. Лицето на жена му бе ведро, на него още не се бяха отпечатали следите от неотдаващите вълнения.

— Не „мистър Назон“, скъпа, а Овидий. Поетът Овидий.

— Извинявай, но защо избра него?

— Защото е културен и вежлив човек. И знае какво е изгнание.

— Десет години на Черно море — тихо проговори Овидий. — Моята съпруга остана в Рим, за да управлява работите ми и да ходатайствува...

— А моята остана в Света на Бредли — каза Войтленд. — Заедно с...

— Защо говориш за изгнание, какво е станало? — прекъсна го Лидия.

Той започна да разказва за Макалистър и хунтата. Преди две години, когато правеше записа, не ѝ обясни защо иска да направи нейно кубче. Тогава още той виждаше признаците на надигация се метеж. А тя не.

Докато Войтленд говореше, светна екранът между Овидий и Лидия и изникна набразденото с бръчки и загрубяло лице на Хуан. Преди двайсет години те писаха конституцията на Света на Бредли.

— И така това стана — веднага разбра Хуан. — Ние с тебе знаехме, че ще стане. Колко убиха?

— Не е известно. Аз избягах, когато... — той се спря. — Превратът беше извършен безупречно. Ти все още си там. Навярно организираш съпротивата в нелегалност. А аз... а аз...

Огнени иглички пронизаха мозъка му.

А аз избягах.

Оживяха и останалите екрани. На четвъртия — някакъв мъж в бяла одежда, с добри очи, тъмнокос, къдрав. Войтленд позна Платон. На петия без съмнение бе Шекспир: създателите на кубчето го бяха изработили по образ и подобие на известния портрет: високо чело, дълги коси, свити насмешливо устни. На шестия — някакъв дребен човечец с демоничен вид — Атила. Всички разговаряха, като се представяха един на друг.

От тази какофония се откри гласът на Лидия.

— Накъде си тръгнал, Том?

— Към Ригел–19. Ще изчакам там. Когато се разрази това, друг изход нямах, освен да се добера до кораба и...

— Толкова далеч... И сам ли летиш?

— Имам тебе, нали? И Марк, и Линкс, и Хуан, и татко, и всички останали.

— Но това са само кубчета, нищо повече.

— Ще трябва да се задоволя с тях — каза Войтленд.

Изведнъж уханието на градината започна да го задушаваша. Той влезе в наблюдателната зала, където в широкия илюминатор се откриваше черното великолепие на Космоса. Тук също имаше екрани. Хуан и Атила бързо намериха общ език, Платон и Овидий се препираха, Шекспир замислен мълчеше, а Лидия неспокойна гледаше мъжа си. А той пък гледаше звездните сипеи.

— Коя от тях е нашият свят? — попита Лидия.

— Ето онази — показа я той.

— Толкова е малка... и така далечна...

— Летя само няколко часа. Ще стане още по-малка.

Нямаше време да ги търси. Когато се разнесе сигналът за тревога, членовете на неговото семейство се намираха на разни места — Лидия и Линкс почиваха на Южното полярно море, Марк беше на археологическа експедиция на Западното плато. Интеграционната мрежа съобщи за възникването на „ситуация С“ — да напусне планетата за деветдесет минути или да умре. Войските на хунтата стигнаха до столицата и обсадиха двореца. Спасителният кораб се намираще готов в подземния хангар. Не успя да се свърже с Хуан. Шейсет от скъпоценните деветдесет минути отидоха в търсене на приятелите. Качи се в кораба, когато над главата му вече свистяха куршуми. И излетя. Сам.

С него бяха само кубчетата.

Фини творения. Личност, затворена в малка пластмасова кутийка. През последните няколко години нарасна вероятността от „ситуация С“ и затова Войтленд направи записи на всички близки и за всеки случай ги скри в кораба.

Записването траеше един час и в кубчето оставаше душата и пълен набор от лични стандартни реакции. Щом сложиш кубчето в

улея, и на екрана оживяват записаният и обичайната му усмивка, с присъщата му походка... Матрицата е програмирана да участва в разговор, да усвоява информация, да променя мненията си, ако има нови данни, с една дума, държеше се като истинска личност.

Създателите на кубчетата можеха да изработят матрица и на хора, които не са вече живи или пък на измислен персонаж. И защо не. Не е задължително да се копира програмата от реалния обект. Нито пък е трудно да се синтезира набор от реакции, типични фрази, погледи, да се въведат в кубчето и това, което се получи, да се нарече Платон или Атила. Каталогът предлагаше богат асортимент от исторически личности и Войтленд, обзавеждайки своя кораб, избра седем от тях. Велики мислители. Герои и злодеи. Той се утешаваше с надеждата, че е достоен за тяхното общество и подбра най-противоречивите характери, за да не загуби разсъдък по време на полета, който навярно му предстоеше. Близко до Света на Бредли нямаше нито една обитаема планета. И ако някога му се наложеше да бяга, трябваше да бяга далеч и дълго.

От нямане какво да прави Войтленд отиде в спалнята, оттам — в камбуза, после в кабината. Гласовете го следваха от стая в стая. Той почти не обръщаше внимание на думите им, но и на тях вероятно им бе все едно. Разговаряха помежду си Лидия и Шекспир, Овидий и Платон. Хуан и Атила — като стари приятели на вселенска вечеринка.

— ... да се поощряват масовите грабежи и убийства. Не заради самите тях, не, но по мое убеждение вашите хора да не изгубят порива си, ако може така да се изразя...

— ... разсъждавайки за поетите и музикантите в идеалната република, аз правих това, смея да ви уверя, без най-малкото намерение да живея в подобна република по най...

— ... късият меч, какъвто има у римляните, ето най-доброто оръжие, но...

— ... клането като метод на политическа манипулация...

— ... ние с Том четяхме вашите пиеси на глас...

— ... доброто гъсто червено вино, леко разрежено с вода...

— ... но повече от всички обичах Хамлет, като роден син...

— ... топорът, ах, топорът...

Войтленд затвори очи. Пътешествието току-що бе започнало и още бе твърде рано за общество, много рано... Днес е само първият

ден. Свят, загубен в един миг. Трябваше време да свикне с това, време и уединение, докато се окопите.

Той започна да измъква кубчетата едно по едно. Един след друг изгасваха екраните, Хуан му намигна, докато изчезваше, а на Лидия очите ѝ се насълзиха, когато изваждаше нейното кубче.

В настъпилата тишина той се почувствува убиец.

Три дни мълчаливо бродеше из кораба. Нямаше никакви занимания освен четене, ядене, сън... Корабът беше самоуправляващ се. Войтленд не умееше нищо. Знаеше само как да програмира излитането, кацането и промяната в курса, а корабът правеше всичко останало. Понякога Войтленд с часове прекарваше до илюминатора, гледайки как Светът на Бредли изчезва в космическата мъгла. Понякога вземаше кубчетата, но не ги включваше. Гъоте, Платон, Лидия, Линкс и Марк мълчаха. Наркотици срещу самотата ли бяха? И все пак ще почака, докато самотата стане непоносима.

Войтленд често си мислеше какво ли става сега на планетата. Масови арести, инсценирани съдебни процеси, терор. Лидия в затвора ли е? А синът и дъщерята? Хуан? Не го ли проклинат, че ги изостави? Не го ли мислят за страхливец, избрал удобния и безопасен път за Ригел? „Изостави родината си, Войтленд! Избяга, дезертира!“

Не, не, не.

По-добре бе да живее като изгнаник, отколкото да се присъедини към славната плеяда от мъченици. Така може да изпраща въодушевяващи призови към нелегалните, може да служи за символ на борбата, може да се върне някой ден и да поведе нещастното отечество към свободата, да оглави революцията и да влезе в столицата под ликуващите възгласи на народа...

Затова се спаси. Оцеля днес, за да воюва утре.

Войтленд изпитваше непреодолимо желание да разбере какво става там, в Света на Бредли.

Бедата беше в това, че да избягаш на друга планета не е като да се укриеш в планините или на далечен остров. Дълго време траеше полетът за натам и още толкова време бе нужно за победоносното завръщане. Неговият кораб впрочем беше само разкошна яхта и не бе предназначен за големи междузвездни скокове. Много седмици набираще скорост, за да стигне максималната — половин светлинна.

Пътешествието до Ригел и обратно, без да се задържа там, щеше да трае цели шест години. Какво ли щеше да стане през тия шест години?

Какво ли ставаше там сега?

На кораба имаше тахионов ултравълнов предавател. С него можеше за броени минути да се свърже с всяка планета в радиус до 10 светлинни години. Ако пожелаеше, можеше да предаде призив през цялата галактика и да получи отговор за по-малко от час.

Можеше да се свърже със Света на Бредли и да узнае за съдбата на близките си в първите часове от установяването на диктаторския режим. Но това означаваше да начертае с тахионския лъч следата си като огнена линия. Вероятността да го открият и да го хванат с военен крайцер беше едно към три. Рискът беше голям, а той не искаше да рискува сега — още бе рано, прекалено близко беше.

Но ако са смазали хунтата още в зародиш? Ако метежът не е успял? Това означаваше да прекара три години в глупаво бягство към Ригел, когато всичко е благополучно.

Той не сваляше очи от ултравълновия предавател. За малко да го включи.

Хиляди пъти през тези три дни Войтленд се насочваше към предавателя, измъчвах го съмнения, но се спираше.

Не, не смей. Ще те засекат и ще те настигнат.

А може би напразно бягам?

Възникна „ситуация С“. Делото е загубено.

Така съобщи интеграционната мрежа. Но машините могат и да грешат. Може би нашите са издържали. Искам да говоря с Хуан. Искам да говоря с Марк. Искам да говоря с Лидия.

Затова и взе матриците им. За да стои по-далеч от предавателя.

На другия ден вложи в улея кубчетата. Екраните светнаха. Видя сина си, баща си, стария си верен приятел Хемингуей, Гъоте, Александър Велики.

— Трябва да разбере какво става у нас — каза Войтленд. — Искам да се свържа.

— Не трябва. Мога да ти разкажа всичко — говореше Хуан, човекът, който му бе по-близък и от брат. Закален революционер, опитен конспиратор. — Хунтата провежда масови арести. Командува я Макалистър, който се перчи като временен президент.

— А може би не е така. Ами ако мога спокойно да се върна?

— Какво е станало? — попита синът на Войтленд. Неговият куб още не беше се включвал и затова той не знаеше за събитията. Записът бе направен преди десет месеца. — Преврат ли?

Хуан започна да разказва за метежа. Войтленд се обърна към баща си. Поне старецът не бе заплашен от метежните полковници — той бе починал преди две години, наскоро след записа. Кубчето бе всичко, което бе останало от него.

— Радвам се, че това не стана при тебе — каза Войтленд. — Помниш ли, когато бях малко момче, а ти бе ръководител на Съвета и ми разказваше за въстания в другите колонии? И аз ти казвах: „Не, при нас е друго, ние винаги ще бъдем единни“.

Старецът се усмихна.

— Уви, Том, ние с нищо не сме забележителни. И няма спасение от тирани, които ненавиждат демокрацията.

— По думите на Омир хората предпочитат съня, любовта, пеенето и танците — забеляза сладкодумният любезен Гъоте. — Но винаги се намират войнолюбци. Кой ще каже, защо боговете са ни дарили Ахил?

— Аз ще кажа! — провикна се Хемингуей. — Вие давате определение за човек по присъщите му вътрешни противоречия. Любов и ненавист. Война и мир. Целувка и убийство. Ето неговите предели. Действително във всеки човек има концентрат от противоположности. Също така и в обществото. И понякога убийците тържествуват над милосърдието. Освен това откъде знаете, че онези, които са ви свалили, не са прави?

— Позволете ми да ви кажа за Ахил — промълви Александър, като вдигна ръце. — Аз го познавам добре, нали нося в себе си неговия дух. И ви казвам, че воините са най-достойни да управляват, докато притежават сила и мъдрост, защото за властта залагат живота си. Ахил...

Войтленд не се интересуваше от Ахил. Той се обърна към Хуан.

— Трябва да се свържа. Минаха четири дни. Не мога да седя в кораба, откъснат от целия свят.

— Ще те запеленговат.

— Зная. Ами ако бунтът не е успял?

Войтленд трепереше. Той се приближи до предавателя.

— Татко, ако бунтът не е успял, Хуан ще прати за теб крайцер — каза Марк. — Те няма да допуснат напразно да летиш до Ригел.

Да, смаяно помисли Войтленд, с върховно облекчение. Ами да, разбира се! Колко е просто... Защо сам не се сетих?

— Чуваш ли? — извика Хуан. — Няма да се свързваш.

— Няма — обеща Войтленд.

Дните минаваха. Той беседваше с Марк и Линкс, с Лидия и Хуан. Празни безгрижни приказки, спомени от миналото. Доставяше му удоволствие да разговаря със студената си елегантна дъщеря и рошавия и дълъг като върлина син. Разговаряше с баща си за правителството, с Хуан за революцията, с Овидий за изгнанието, с Платон за природата на несправедливостта, с Хемингвей за определението на мъжество. Те му помагаша да преодолее трудните моменти. А всеки ден имаше такива моменти.

В часовете, определени от хронометъра като нощни, беше несравнимо по-тежко.

Обхванат от огъня, той крещеше и тичаше по коридорите. Хора в сиви униформи и лъснати до блясък ботуши маршируваха по тялото му. Над него се гавреха тълпи от съграждани. ДЪРЖАВЕН ПРЕСТЪПНИК. ДЪРЖАВЕН ПРЕСТЪПНИК. Яви му се Хуан. СТРАХЛИВЕЦ. СТРАХЛИВЕЦ. Жилавото тяло на Хуан беше осакатено — бяха го изтезавали. АЗ ОСТАНАХ, ТИ ИЗБЯГА. АЗ ОСТАНАХ, ТИ ИЗБЯГА. Показаха му в огледалото собственото му лице — лице на чакал с дълги жълти зъби и малки потрепващи очички. ГОРДЕЕШ ЛИ СЕ СЪС СЕБЕ СИ? ДОВОЛЕН ЛИ СИ? ЩАСТЛИВ ЛИ СИ, ЧЕ СИ ЖИВ?

Той поиска помощ от кораба. Корабът го приспиваше с люлка от сребристи нишки, вкарваше във вените му студени капчици неизвестно лекарство. Беше потънал в дълбок сън, но към него се промъкваха дракони, чудовища, змейове и нашепваха издевателства и оскърбления. ПРЕДАТЕЛ. КАК СМЕЕШ ДА СПИШ, СЛЕД ТОВА, КОЕТО НАПРАВИ?

— Слушай — каза той сутринта на Лидия, — те щяха да ме убият още първия час. Нямах никакъв шанс да те намеря, нито Марк, нито Хуан и другите. Имаше ли смисъл да чакам?

— Никакъв, Том. Ти постъпи умно.

— Но правилно ли постъпих?

— Татко, ти нямаше друг избор — намеси се Линкс. — Или трябваше да избягаш, или щеше да загинеш.

Войтленд бродеше из кораба. Имаше книги, игри, музика...

— На нас не ни трябват мъченици — убеждаваше той Платон. — Заради хунтата те и така ще са много. На нас ни трябват лидери. Каква полза от мъртъв ръководител?

— Много мъдро, приятелю. Вие направихте от себе си символ на героизма — далечния, съвършения, недосегаемия, по времето, когато вашите колеги водят борбата. Можете да се върнете и да служите на своя народ и в бъдеще. Ползата от мъченика е доста ограничена, свързана е с определен момент, не е ли истина?

— Принуден съм да не се съглася с вас — меко възрази Овидий. — Ако човек желае да бъде герой, трябва твърдо да отстоява своето, а не да бяга от последствията. Но кой разумен човек би желал да бъде герой? Вие постъпихте правилно, приятелю Войтленд! Вървете, пирувайте, веселете се, живейте дълго и щастливо.

— Ти издевателствуващ над мене! — обвини той Овидий.

— Не издевателствувам. Утешавам те. Развличам те.

По нощите го преследваше камбанен звън, далечен смях. Пламналото му въображение рисуваше смътни фигури, вещици, вампири.

— Помогнете ми! — молеше се той. — Защо ви взех със себе си, ако не ми помагате?

— Стараем се — отърва Хемингуей. — Съгласни сме, че си постъпил разумно.

— Успокоявате ме. Не сте искрени.

— По-добре го формулирай иначе — деликатно се намеси Хуан. — Том, ти бе длъжен да се спасиш. По тези начин ти допринесе за нашето общо дело. Нас навярно са ни унищожили.

— Да, да.

— И какво щеше да спечелиш, ако останеше? Смъртта си? Абстрахирай се от лъжливия героизъм! — Хуан поклати глава. — Ръководител в изгнание е по-добре, отколкото ръководител в гроба. Ти можеш да направляваш борбата от Ригел, когато нас няма да ни има. Главното е да чувствуваш промените в ситуацията.

— Ти даваш логично обяснение, Хуан.

— Ние с теб винаги сме се разбирали...

Войтленд активира кубчето на баща си.

— А ти какво ще кажеш? Какво трябваше да направя, да остана или да си отида?

— Може би трябваше да останеш, но може би и да си отидеш. Как мога да решавам за тебе? Безусловно по-практично е да се спасиш. Ако останеш, ще бъде по-драматично.

— Марк?

— Аз бих се бил докрай. Със зъби и нокти... Но аз. Навярно си постъпил правилно, татко. Тоест за теб това е правилно.

Войтленд се намръщи.

— Престани да говориш с гатанки. Кажеш напрано — презираш ли ме?

— Ти знаеш, че не — отвърна Марк.

Кубчетата го утешиха. Скоро той започна да спи по-добре, намери покой.

— Последните дни изглеждаш по-добре — забеляза Лидия.

— Накрая се отърси от чувството си за вина — проговори Линкс.

— Трябваше само по друг начин да погледнеш на вътрешната логика на събитията — каза Хуан. — Надявам се, че сега всичко ти е ясно. Може би си мислиш, че си избягал от страх, но всъщност ти направи услуга на републиката.

Войтленд се усмихна.

— Тоест постъпих правилно, изхождайки от неправилни съображения?

— Именно. Именно.

— Главното е, че ти можеш да допринесеш много за нашето дело — чу се гласът на баща му. — Ти си още млад. Имаш време да си възвърнеш изгубеното.

— Да. Безусловно.

— А не да загинеш с героична, но безсмислена смърт — заключи Хуан.

— Но, от друга страна — внезапно каза Марк, — ти си запланувал своето спасение по-раничко. Специално си готвил записите, избирал си знаменитостите, които си искал да вземеш.

Войтленд се намръщи.

— Какво искаш да кажеш...

— Сякаш отдавна си взел решението да си плюеш на петите при първите признаци на опасността — продължи Линкс.

— Думите им не са лишени от смисъл — каза бащата. — Едно нещо е разумната самозащита, а съвсем друго прекомерната грижа за собственото благополучие.

— Не искам да кажа, че е трябвало да останеш и да загинеш — промълви Лидия. — Никога няма да кажа това. Но все едно...

— Почакайте! — възмути се Войтленд. Кубчетата неочаквано се бяха обърнали против него. — Какво дрънкате?

— Но дори от чисто спортен интерес... — продължи Хуан, — ако станеше известно как отрано си готвил пътя си към спасението, с какви удобства се отправяш в изгнание...

— Вие трябва да ми помагате! — изкрещя Войтленд. — Защо е всичко това? Какво искате да постигнете?

— Знаеш, че те обичаме — каза Лидия.

— Мъчно ни е, като гледаме твоето заблуждение — рече Линкс.

— Нима не си се готвил да бягаш? — попита Марк.

— Престанете! Спрете!

— Изключително от спортен интерес...

Войтленд се втурна в кабината и измъкна кубчето на Хуан.

— Опитваме се да ти обясним, драги...

Той измъкна куба на Лидия, на Марк, на Линкс, на баща си.

На кораба зацари тишина.

Войтленд се сви задъхан и изчака, докато утихне викът, който цепеше главата му.

След час, като дойде на себе си, той включи предавателя и го настрои на честота, която бяха могли да използват нелегалните. Разнесе се шум, пукане, после напрегнат глас произнесе:

— Четири девет осем три приемаме сигнала. Кой сте вие?

— Войтленд. Президентът Войтленд. Искам да говоря с Хуан, повикайте Хуан.

— Почакайте.

Войтленд чакаше. Чукане, свистене, пукане.

— Чувате ли? — разнесе се гласът. — Повикахме го. Но говорете бързо. Той няма време.

— Е, кой е? — гласът на Хуан.

— Том. Том Войтленд, Хуан!

— Наистина ли си ти? — студено, на хиляди парсека, от друга вселена. — Наслаждаваш се на пътешествието, Том, така ли?

— Трябваше да се свържа с тебе. Да разбера... да разбера как вървят работите с нашите... Как е Марк, Лидия, ти...

— Марк го няма. Убиха го при опит да застреля Макалистър. Лидия и Линкс са в затвора. Повечето от другите са мъртви. Не сме повече от десетина и сме обкръжени. Разбира се, оставаш ти.

— Да.

— Мерзавец — тихо промълви Хуан. — Подъл мерзавец. Ние посрещнахме огъня, а ти се скри в кораба и отлетя.

— Мен също щяха да ме убият, Хуан. Преследваха ме. Едва се измъкнах.

— Трябваше да останеш.

— Не. Не. Ти друго говореше, казваше, че съм прав, че ще послужи за символ на борбата, въодушевявайки...

— Аз ли казах това?

— Да! — настоя Войтленд. — По-точно твоето кубче.

— Върви по дяволите — рече Хуан. — Малоумен подлец!

— Твоята матрица. Ние обсъждахме... ти обясни...

— Ти си се побъркал, Том! Да не би да не знаеш, че твоите кубчета са програмирани да говорят това, което искаш да чуеш? Ако желаеш да се чувствуваш герой, като избягаш, те ще ти докажат, че си герой.

— Но аз... ти...

— Приятен полет, Том.

— Не можех да остана на сигурна смърт. Каква полза щеше да има от това. Хуан, помогни ми! Какво да правя сега?

— Това изобщо не ме интересува. Обърни се за помощ към твоите кубчета. Довиждане, Том.

— Хуан...

Връзката прекъсна.

Войтленд дълго стоя неподвижен. Ето какво било. Твоите кубчета са програмирани да говорят това, което искаш да чуеш. Ако

искаш да се чувствуваш герой, като избягаш, те ще ти го докажат. Но ако пожелаеш да се почувствуваш злодей? И това ще ти докажат. Те са готови на всичко, което ти пожелаеш.

Той сложи в улея Гъоте.

— Разкажи ми за мъченичеството.

Гъоте каза:

— В него има съблазнителни страни. Можеш да затънеш в грехове, да закоравееш от бездушие, а после с едно огнено изригване на жертвоприношението навеки да прославиш името си.

Той вмъкна в улея Хуан.

— Разкажи ми за моралното значение на гибелта при изпълнение на дълга.

— То може да превърне обикновения политически деец в знаменита историческа личност — каза Хуан.

Той вложи в улея Марк.

— Какъв би искал да видиш баща си: жив страхливец, или мъртъв герой?

— Ти трябваше да се биеш, татко.

Лидия, Линкс, баща му, Александър Велики, Атила, Хемингвей, Шекспир, Платон, Овидий. Всички говореха за мъжество, изкупление, саможертва, благородство.

Така. Значи те говорят това, което би желал да чуе.

Той взе кубчето на сина си.

— Ти си мъртъв. Марк вече го няма. Това съм аз и мисля с неговия ум, говоря с неговия глас.

Войтленд отвори люка на конвертора и запрати там кубчето на Марк, после на Лидия, на Линкс, на баща си. После на Александър и Атила, на Шекспир и Платон, на Гъоте и Овидий.

Кубчето на Хуан вложи в улея.

— Кажи ми истината. Какво ще стане, ако се върна в Света на Бредли?

— Благополучно ще се добереш до нелегалните и ще оглавиш борбата. Ще ни помогнеш да свалим Макалистър. С тебе ние ще победим.

— Глупости! — отрязва Войтленд. — Ще ти кажа какво ще стане всъщност. Ще ме заловят още на орбита и ще ме дадат под съд. А

после ще ме разстрелят. Вярно ли е? Кажи ми истината поне веднъж! Кажи, че ще ме разстрелят!

— Ти погрешно си представяш промените в ситуацията, Том. Твоето връщане така ще подействува...

Той извади кубчето на Хуан и го захвърли в конвертора.

— Ау! — повика Войтленд. — Има ли още някой тук?

Корабът мълчеше.

— Колко е хубаво във вашето общество... Ще ми липсва. Но се радвам, че ви няма.

В кабината той въведе програмата „Връщане към отправната точка“. Ръцете му трепереха, но програмата тръгна. Уредите показаха промяна на курса. Корабът се обръщаше. Корабът го понесе към къщи.

В самота.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 46,47,48/1987 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.